

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2799/2019
17.12.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Зоране Делибашић, Бранислава Босиљковића, Бисерке Живановић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Тодор Крстић, адвокат из ..., против туженог ББ из села ..., ..., чији је пуномоћник Станимир Ђурић, адвокат из ..., ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Нишу Гж 3371/17 од 06.11.2018. године, у седници већа одржаној дана 17.12.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Нишу Гж 3371/17 од 06.11.2018. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Нишу Гж 3371/17 од 06.11.2018. године и пресуда Основног суда у Нишу П 9383/15 од 08.12.2016. године, тако што се одбија тужбени захтев тужиле којим је тражила да се тужени обавезе да јој на име накнаде нематеријалне штете исплати и то на име претрпљених душевних болова због повреде угледа, части, слободе и права личности износ од 150.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 100.000,00 динара и на име претрпљених физичких болова износ од 50.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 08.12.2016. године до исплате.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилца да туженом на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 87.600,00 динара, у року од осам дана од дана пријема отправка пресуде, са законском затезном каматом почев од дана извршности одлуке до исплате, под претњом принудног извршења.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П 9383/15 од 08.12.2016. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле, па је тужени обавезан да тужилци на име накнаде нематеријалне штете исплати и то на име претрпљених душевних болова због повреде угледа, части, слободе и права личности износ од 150.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 100.000,00 динара и на

име претрпљених физичких болова износ од 50.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од дана пресуђења до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 85.600,00 динара у року од осам дана од дана пријема пресуде, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате, под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Нишу Гж 3371/17 од 06.11.2018. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда Нишу П 9383/15 од 08.12.2016. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено преко пуномоћника изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, с тим да је предложио да се ревизија сматра изузетно дозвољеном у смислу одредбе члана 404. Закона о парничном поступку, а ради уједначавања судске праксе и потребе новог тумачења права.

Тужиле је поднела суду одговор на ревизију туженог.

Чланом 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18 – у даљем тексту: ЗПП), прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интресу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права. Ставом другим истог члана закона прописано је да о дозвољености и основаности те ревизије одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Врховни касациони суд је оценио да су у конкретном случају испуњени услови из члана 404. став 1. ЗПП, јер постоји потреба за уједначавањем судске праксе, с обзиром на предмет тражене судске заштите и разлоге због којих су нижестепени судови усвојили тужбени захтев тужиле, као и наводе из ревизије туженог. Стога је Врховни касациони суд прихватио да одлучује о ревизији туженог као о изузетно дозвољеној, те одлучио као у ставу првом изреке.

Одлучујући о ревизији на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је дана 11.05.2009. године, у ..., у вечерњим часовима, физички напао тада малолетну тужиљу и њену сестру, тада малолетну ВВ из ..., којом приликом је извршио недозвољене полне радње за шта је правноснажном пресудом Основног суда у Нишу К 1531/12 од 18.02.2013. године оглашен кривим и осуђен за два кривична дела недозвољене полне радње из члана 182. став 1. у вези члана 180. став 1. КЗ, за која му је изречена јединствена казна затвора у трајању од осам месеци. Законски заступник овде тужиље, мајка ВВ, је у току наведеног кривичног поступка истакла имовинскоправни захтев, с тим да је наведеном пресудом као оштећена овде тужиља упућена на парницу ради остваривања истог. Тужиља је дана 17.06.2015. године суду поднела тужбу против туженог ради накнаде нематеријалне штете по видовима и у износима како је наведено у нижестепеним одлукама.

Полазећи од напред утврђеног чињеничног стања, а нарочито од чињенице да постоји правноснажна осуђујућа кривична пресуда којом је утврђено да је тужени у конкретной ситуацији починио кривично дело, а што тужиљи омогућује коришћење привилегованог рока застарелости за накнаду штете из члана 377. ЗОО, нижестепени судови су закључили да није основан приговор застарелости потраживања накнаде штете будући да је у конкретном случају застаревање потраживања накнаде штете прекинуто покретањем и вођењем кривичног поступка, те да је поново почело да тече од дана правноснажности кривичне осуђујуће пресуде (20.04.2014. године) у смислу одредбе члана 377. став 2. ЗОО, а имајући у виду да је тужба за накнаду штете поднета 17.06.2015. године.

Међутим, по мишљењу овог суда, нижестепене пресуде су засноване на погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 377. ЗОО ставом 1. прописано је да када је штета проузрокована кривичним делом, а за кривично гоњење предвиђен дужи рок застарелости, захтев за накнаду штете према одговорном лицу застарева када истекне време одређено за застарелост кривичног гоњења, док је ставом 2. истог члана закона прописано да прекид застаревања кривичног гоњења повлачи за собом и прекид застаревања захтева за накнаду штете.

Одредбом члана 103. тачка 5. Кривичног закона прописано је да се кривично гоњење не може предузети кад протекне три године од извршења кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора преко једне године, док је одредбом члана 104. став 6. истог закона прописано да застарелост кривичног гоњења настаје у сваком случају кад протекне двоструко време које се по закону тражи за застарелост кривичног гоњења.

У конкретном случају, тужени је правноснажном кривичном пресудом осуђен за два кривична дела недозвољене полне радње за које дело је прописана казна затвора до три године, што даље значи да релативна застарелост кривичног гоњења за то кривично дело наступа кад протекну три године од извршења

кривичног дела, док апсолутна застарелост наступа шест година од извршења кривичног дела, дакле 11.05.2015. године.

Тачно је да одредба става 2. члана 377. ЗОО не искључује примену одредаба о прекиду застарелости из ЗОО и на ситуације у којима се рок застарелости рачуна по члану 377. став 1. ЗОО, те да је у конкретном случају дошло до прекида рока застарелости потраживања накнаде нематеријалне штете истицањем имовинскоправног захтева од стране тужиле као оштећеног лица током кривичног поступка који се водио против овде туженог у својству окривљеног због сумње да је извршио кривично дело из ког проистиче штета коју је оштећена претрпела, што даље значи да је тај рок од тог момента почео тећи изнова. Међутим, застарелост је коначно лимитирана протеклом апсолутног рока застарелости кривичног гоњења према важећем кривичном законодавству, те како је тужба ради накнаде нематеријалне штете од стране тужиле поднета 17.06.2015. године, а апсолутна застарелост кривичног гоњења наступила 11.05.2015. године, то је по мишљењу овог суда основан приговор застарелости потраживања накнаде штете истакнут од стране туженог током првостепеног поступка, а самим тим је тужбени захтев тужиле неоснован.

Из изложених разлога, нижестепене пресуде су преиначене тако што је одбијен тужбени захтев тужиле као неоснован, те је одлучено као у ставу другом изреке пресуде на основу одредбе члана 416. став 1. ЗПП.

Одлука из става трећег изреке пресуде донета је на основу одредбе члана 165. став 2. у вези чланова 153. став 1. и 154. ЗПП, будући да је тужени постигао успех у овом спору. Стога му припада право на накнаду трошкова првостепеног и другостепеног поступка и то на име заступања од стране пуномоћника из реда адвоката за састав одговора на тужбу у износу од 6.000,00 динара, за заступање на 4 одржана рочишта у износу по 7.500,00 динара, за приступ на 2 неодржана рочишта у износу по 4.500,00 динара, за састав жалбе у износу од 12.000,00 динара и на име судске таксе на одговор на тужбу у износу од 14.800,00 динара и судске таксе на жалбу у износу од 15.800,00 динара, а што укупно износи 87.600,00 динара, а све у складу са АТ и ТТ. Туженом нису досуђени трошкови поступка по ревизији, будући да исти нису ни опредељено тражени у ревизији у смислу одредбе члана 163. ЗПП.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић